

En krone spart er en krone tjent

Per Olaf Lundteigen har i løpet av påsken fremmet krav om at vi må bruke mer oljepenger – på investeringer. Det er illusorisk å tro at man i en politisk budsjettbehandling kan skille mellom penger til drift og investeringer.

Lundteigen har alliert seg med Fremskrittspartiet i letingen etter smarte måter vi kan bruke oljepenger på, som ikke skaper økt prisstigning. Tidligere har FrP foreslått kjøp av medisinsk utstyr fra utlandet, behandling av pasienter ved sykehus i Europa og eldreomsorg i Spania. Nå vil Lundteigen *investere* i veier og bredbånd til folket på landsbygda.

Det kan godt hende at noen av disse tiltakene kan gjennomføres uten å skape økt inflasjon *i seg selv*. Problemet er at i en politisk beslutningsprosess er det naivt å tro at økte *investeringer* innenfor noen sektorer ikke vil påvirke budsjettene i andre sektorer. Dersom Stortinget vedtar å bruke noen milliarder ekstra på veier vil ikke lenger Samferdselminister Navarsete behøve å slåss like mye innad i regjeringen for penger til veibygging. Det betyr at de pengene som ellers ville ha blitt brukt til veibygging nå kan brukes til noe annet. Å hevde at man kan bruke penger på investeringer som ikke får konsekvenser for drift faller derfor på sin egen urimelighet.

I debatten om bruk av oljepenger har FrP rett i (minst) én ting: forslag om bruk av oljepenger møtes gjerne av en vegg av motbør, båret frem av andre politikere, økonomer og byråkrater. Svaret er alltid nei, og det kommer gjerne før man har hørt hva forslaget går ut på. Vi som forsvarer handlingsregelen bør delta i debatten i stedet for å heve oss over den.

Argumentene for handlingsregelen ligger fast: bruk av oljepenger skaper økt prisstigning og gir høyere rente. Dette fører til lavere private investeringer samt høyere valutakurs. Konsekvensen av dette er at vi øker nedleggingstakten i industrien. Den langsiktige virkningen av Lundteigens strategi er derfor at vi erstatter private investeringer med offentlige samt bytter ut arbeidsplasser i eksportnæringer med arbeidsplasser i næringer skjermet for utenlandsk konkurranse.

Det andre argumentet mot bruk av oljepenger nå er at oljepengene kommer mer til nytte senere. Statens fremtidige pensjonsforpliktelser er et uløst problem, selv med oljefondet. Bruker vi oljepengene nå gjør vi bare problemet enda større. Politikergenerasjonen som snart når pensjonsalder burde tenke mer på sine etterkommere og mindre på seg selv.

Simen Markussen

Artikkelen var trykket i Aftenposten 20.april 2006